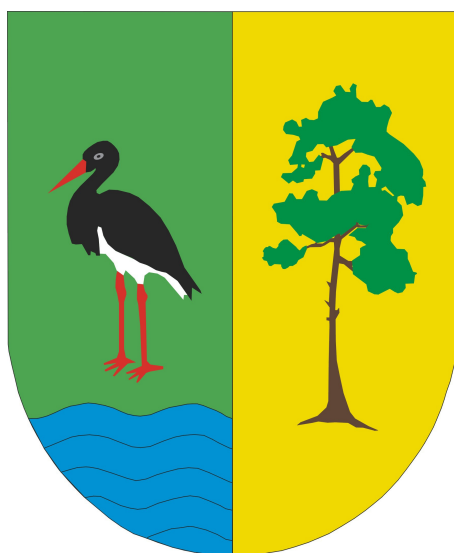

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY GOSTYNIN
NA LATA 2014 – 2024

Spis treści

Wstęp

I. Charakterystyka gminy Gostynin	5
II. Infrastruktura społeczna	6
III. System pomocy społecznej	9
IV. Diagnoza problemów społecznych gminy Gostynin	10
1. Bezrobocie	11
2. Ubóstwo	12
3. Niepełnosprawność	12
4. Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	12
5. Alkoholizm i narkomania	13
6. Bezdomność	13
V. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	14
1. Analiza swot	14
2. Główne problemy społeczne	16
3. Kierunki rozwoju gminy	17
3.1 Wizja	17
3.2 Podstawowe cele strategiczne i kierunki działań	17
VI. Monitoring	25
VII. Źródła finansowania	27
VIII. Uwagi i wnioski końcowe	27

Wstęp

Od 12 marca 2004 roku obowiązuje nowa ustawa o pomocy społecznej, która wymaga od samorządów lokalnych realizacji wielu zadań pomocy społecznej państwa.

Pogłębiające się zjawisko ubóstwa rodzin związane z bezrobociem, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin szczególnie wielodzietnych, uzależnienie i przemoc w rodzinie to trudne problemy społeczne, które stoją do rozwiązania przed władzami samorządowymi i instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym.

U podstaw prawnych strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Gostynin jest ustawa o pomocy społecznej. Zgodnie z tą ustawą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Identyfikację głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej w gminie Gostynin dokonano na spotkaniach zespołu ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gostynin na lata 2014-2024. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono główne obszary problemowe.

W poszczególnych obszarach problemowych zdefiniowano przyczyny i wskazano priorytety do rozwiązania. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych, a następnie sfery społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Analizy dokonał zespół z udziałem mieszkańców z poszczególnych obszarów problemowych. Pozwoliło to określić rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania programów operacyjnych Gminy Gostynin.

Na spotkaniach zespołu dokonano analizy problemów, celów oraz działań realizacyjnych w poszczególnych sferach. Za podstawowy element działania przyjęto pracę socjalną.

Praca socjalna stanowi podstawowe narzędzie pracy pracowników socjalnych i obejmuje zawodowe działania mające ułatwić pojedynczym osobom i grupom, uświadomienie problemów wewnętrznych i zewnętrznych, mających na nich negatywny wpływ. Celem podejmowanych działań ujętych w strategii ma być łagodzenie skutków trudnej sytuacji, w jakiej znalazły się osoby i rodziny zamieszkujące teren gminy Gostynin oraz usuwanie przyczyn zaistniałych sytuacji oraz zapobieganie ich powstawaniu. Zatem działania pomocy społecznej mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości, uprawnienia i zasoby.

Działania, które będą podejmowane w dążeniu do zabezpieczenia potrzeb i rozwiązywania problemów mieszkańców winny być realizowane poprzez :

- profilaktykę, czyli zapobieganie powstawania niekorzystnych zjawisk
- zapewnienie wsparcia osobom potrzebującym
- programy mające na celu zminimalizowanie problemów społecznych

Wszystkie dane znajdujące się w niniejszym opracowaniu są danymi według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.

I. Charakterystyka gminy Gostynin

1.1. Informacje ogólne

Na dzień 31 grudnia 2013 roku gminę Gostynin zamieszkiwało 12 258 mieszkańców. Gmina Gostynin położona jest w południowo- zachodniej części Mazowsza na krawędzi Wysoczyzny Kujawskiej. Okala miasto Gostynin i graniczy z gminami: Nowy Duninów, Łąck, Szczawin Kościelny, Strzelce, Łanięta oraz Lubień Kujawski. Powierzchnia całkowita gminy wynosi 27.035 ha z tego 17.100 ha stanowią użytki rolne, 7317 ha lasy, zaś 455 ha jeziora.

Siedzibą gminy jest miejscowość Gostynin, gdzie znajduje się również siedziba powiatu. Przez gminę przepływają dwie rzeki - Skrwa Lewa i Osetnica. W północnej części wchodzącej w skład Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego, występują ciekawe okazy flory i bogata fauna.

Sołectwa w gminie Gostynin: Anielin, Białe- Antoninów, Huta Nowa- Zuzinów- Aleksandrynow, Baby Dolne-Rybne, Baby Górne- Zieleniec, Belno-Pomarzanki, Białotarsk, Bielawy, Bierzewice, Budy Kozickie, Bolesławów, Choinek, Dąbrówka, Emilianów, Feliksów, Gašno, Gorzewo- Marianów Lucieński, Marianka- Górki Pierwsze, Górki Drugie, Gulewo, Halinów, Helenów, Jastrzębia, Jaworek, Józefków, Zaborów Nowy - Huta Zaborowska, Kazimierzów, Kiełpieniec- Mniszek-Skoki, Sierakówek- Kleniew, Klusek, Kozice- Polesie, Krzywie, Lipa- Sałki- Rusków, Legarda, Leśniewice- Lisica, Lucień, Marianów Sierakowski, Miałkówek- Budy Lucieńskie, Mysłownia Nowa, Nagodów- Rumunki, Niecki, Nowa Wieś, Łokietnica, Strzałki- Osada, Osiny, Podgórze, Rębów, Rogożewek, Sieraków, Skrzany, Sokołów, Solec- Wrząca, Stanisławów Skrzański, Stefanów, Zaborów Stary- Stanisławów, Zwoleń,

Sieć energetyczna

Gmina Gostynin ma dość dobrze rozwinięty system elektroenergetycznych powiązań zewnętrznych, składa się na niego pięć magistralnych linii średniego napięcia 15 kV (trzoney dwóch magistral przebiegają poza terenami gminy) oraz jedna linia najwyższego napięcia 220 kV, przejściowo pracująca pod napięciem 110 kV.

Sieć telekomunikacyjna i Internet.

Gmina Gostynin obsługiwana jest przez Rejon Telekomunikacji Polskiej S.A. w Płocku. Miejscowości o rozproszonej zabudowie objęte są zasięgiem telefonii radiofonicznej w/w operatora. Poza tym duża część mieszkańców gminy korzysta z usług operatorów telefonii komórkowej GSM (T-Mobile, Plus, Orange, Play).

Instytucje publiczne gminy

Na terenie działania Gminy Gostynin znajdują się:

- Urząd Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Gostyninie z/s w Solcu,
- Filie Biblioteczne: filia nr 1 w Sokołowie, filia nr 2 w Sierakówku, filia nr 3 w Lucieniu, filia nr 4 w Emilianowie, filia nr 5 w Białotarsku
- Gminne Centrum Kultury i Tradycji Wsi Gminy Gostynin

II. Infrastruktura społeczna

Szkoły i przedszkola

Na terenie Gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Białotarsku
- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Lucieniu
- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Emilianowie
- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Sierakówku
- Szkoła Podstawowa w Sokołowie
- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Solcu

- Szkoła Podstawowa w Teodorowie
- Szkoła Podstawowa w Zwoleniu
- Punkt Przedszkolny w Emilianowie
- Punkt Przedszkolny w Lucieniu
- Punkt Przedszkolny w Solcu
- Przedszkole w Sierakówku „ Leśne ludki”

5.2. Ośrodki kultury i sportu

GMINNE CENTRUM KULTURY I TRADYCJI WSI GMINY GOSTYNIN W BIAŁEM

Podstawowym celem funkcjonowania Centrum jest zaspokajanie, jak i rozwijanie potrzeb kulturalnych społeczności gminnej, pozyskiwanie oraz przygotowywanie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w kulturze i jej współtworzenia.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Gostynin znajdują się placówki świadczące usługi zdrowotne – filie Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MEDICUS Tadeusz Kozubski Spółka Jawna tj. Ośrodek Zdrowia w Białotarsku, Ośrodek Zdrowia w Lucieniu, Ośrodek Zdrowia w Sokołowie

Organizacje pozarządowe

Aktywna działalność organizacji pozarządowych prowadzących określoną przez ustawę działalność pożytku publicznego, czyli działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, a także ważnym elementem aktywizującym społeczność lokalną, w tym społeczność gminy Gostynin.

Istotne znaczenie dla ich funkcjonowania ma także wymiana doświadczeń między organizacjami oraz współpraca z samorządem gminnym.

Na terenie gminy działają n/w organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie Kwaterodawców Pojezierza Gostynińskiego w Sierakówku
2. Stowarzyszenie Użytkowników Działek Letniskowych
3. Stowarzyszenie Jeździeckie Bierzewice
4. Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet Bielawy
5. Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Sokołów – Niecki
6. Stowarzyszenie Ziemi Soleckiej

7. Stowarzyszenie Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań Życia”

Współpraca odbywa się również z parafiami:

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Białotarku
2. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Anny w Sokołowie
3. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Kazimierza w Lucieniu
4. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Marcina w Gostyninie,
5. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha w Solcu,
6. Parafia Rzymskokatolicka Miłosierdzia Bożego w Gostyninie.

Wykaz jednostek OSP z terenu Gminy Gostynin

1. BIAŁOTARSK
2. DĄBRÓWKA
3. FELIKSÓW
4. GORZEWO
5. HELENÓW
6. HUTA NOWA
7. KAZIMIERZÓW
8. KOZICE
9. LEŚNIEWICE
10. LUCIEŃ
11. MIAŁKÓWEK
12. PODGÓRZE
13. RĘBÓW
14. SIERAKÓWEK
15. SKRZANY
16. SOKOŁÓW
17. SOLEC
18. STRZAŁKI
19. ZABORÓW NOWY

Gminna Komisja Rozwiązywania problemów alkoholowych

W ramach działania komisji podejmowane są działania mające na celu pomoc osobom, rodzinom w rozwiązaniu problemu uzależnienia od alkoholu.

Bezpieczeństwo

Komenda Powiatowa Policji w Gostyninie

Zakresem swojego działania obejmuje Powiat Gostynin w tym gminę Gostynin. Współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gostyninie w ramach prowadzonych procedur niebieskich kart i podejmowanych interwencji .

Powiatowy Urząd Pracy w Gostyninie

Zadania urzędu pracy:

pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, klub pracy, szkolenia, pożyczki, prace interwencyjne, roboty publiczne, programy specjalne, wypłacanie zasiłków, realizacja programów subsydiowania zatrudnienia, pozyskiwanie i gospodarowanie środkami przeznaczonymi na przeciwdziałanie bezrobociu i działania na lokalnym rynku pracy.

III. System pomocy społecznej

Informacje ogólne

Na terenie gminy instytucją zajmującą się pomocą społeczną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie, który zatrudnia 14 osób, w tym 6 pracowników socjalnych. Do zadań ośrodka pomocy społecznej należy:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, celowych oraz zasiłków okresowych.
2. Przyznawanie pomocy w naturze.
3. Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.
4. Sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej.
5. Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej.
6. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym.
7. Dożywianie dzieci.
8. Sprawienie pogrzebu.
9. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwym organom.
10. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.
11. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na

celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

12. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
13. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
14. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych.
15. Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
16. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach swojej działalności na rzecz dzieci i młodzieży oraz rodzin z problemami wychowawczymi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Gostyninie. Do zadań Ośrodka należy również współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie, które w obrębie swojego działania ma obszar Gminy Gostynin.

Infrastruktura socjalna pomocy społecznej

Gmina Gostynin nie posiada odpowiedniej infrastruktury socjalnej. Mieszkańcy mogą korzystać z infrastruktury znajdującej się na terenie powiatu gostyńskiego zarządzanej przede wszystkim przez samorzady terytorialne. (tabela poniżej).

TABELA NR 1. Instytucje pomocy społecznej w powiecie gostyńskim

L. P	Nazwa	Adres
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyninie	ul. Ozdowskiego 1A 09-500 Gostynin
2	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej Czarnowie dla osób przewlekle psychicznie chorych z filiami w Gostyninie, Rogożewku, Sannikach	Rogożewek Czarnów Gostynin
3	Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	ul. Ozdowskiego 1A 09-500 Gostynin
4	Rodzinny Dom Dziecka w Gostyninie	ul. Kościuszki 37/2

		09-500 Gostynin
5	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie	ul. Parkowa 22
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie	ul. Parkowa 32
7	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczawinie	ul. Jana Pawła II 3 09-550 Szczawin
8	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pacynie	ul. Wyzwolenia 7 09-541 Pacyna
9	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sannikach	ul. Wólczyńska 75 09-540 Sanniki
10	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gostyninie	ul. Ozdowskiego 1A

IV. Diagnoza problemów społecznych gminy Gostynin

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie. Jest to jednostka organizacyjna gminy, powołana do realizacji zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej.

Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w ostatnich latach liczba osób korzystających ze wsparcia Ośrodka zmalała. W 2011 udzielono pomocy i wsparcia 2015 osobom, w 2012 – 1799, a w 2013- 1719. Ogólna charakterystyka osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w poszczególnych latach obrazuje tabela poniżej.

TABELA NR 2. Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
ubóstwo	459	510	347	1537	1558	972
bezdomność	4	5	7	4	9	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	0	0
W tym wielodzietność	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	373	401	403	1143	1202	1113
Niepełnosprawność	130	167	129	304	434	276
Długotrwała lub ciężka choroba	75	109	93	205	306	237
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia	230	196	111	1083	901	553

gospodarstwa domowego						
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	91	98	62	218	240	113
narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	8	1	2	8	1	2
Zdarzenie losowe	3	1	4	16	8	18

1. Bezrobocie

Najczęstszym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że stopa bezrobocia dla powiatu gostynińskiego znacząco odbiega od wskaźników dla województwa mazowieckiego i kraju.

W roku 2013 poziom bezrobocia w powiecie gostynińskim wyniósł 23,7%, w województwie mazowieckim 11,4% ,w Polsce – 13,4% . Największa stopa bezrobocia w powiecie gostynińskim była w marcu 2013 roku i wynosiła 24,4%. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Gostyninie zarejestrowanych było w 2013 roku 4456 osób w tym z terenu gminy Gostynin 1375. Na przestrzeni 2013 roku widać, że stopa bezrobocia w powiecie gostynińskim rosła i tym samym zwiększyła się liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z terenu gminy Gostynin. W styczniu 2014 roku zarejestrowanych w PUP w Gostyninie było 4669 osób. Wielu z tych bezrobotnych korzysta ze wsparcia pomocy społecznej. W większości przypadków utrata pracy wiąże się z utratą jedyne go źródła dochodu rodziny powodując tym samym brak możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Z uwagi na fakt, że osoby bezrobotne korzystające ze wsparcia pomocy społecznej to najczęściej osoby o niskim wykształceniu i przygotowaniu zawodowym, grupa ta stanowi i z pewnością będzie stanowić znaczny odsetek osób wymagających wsparcia.

2. Ubóstwo

Następną grupę stanowią osoby i rodziny żyjące w ubóstwie. Rodziny żyjące w ubóstwie nie są w stanie zabezpieczyć swoich podstawowych, egzystencjalnych potrzeb. Taki stan wpływa na zaburzenie ich ról społecznych. Dysfunkcja ta występuje w powiązaniu z innymi niekorzystnymi zjawiskami takimi jak: bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, niepełnosprawność i brak uprawnień do korzystania z innych świadczeń z zabezpieczenia społecznego. W najbliższych latach liczba osób i rodzin dotkniętych ubóstwem będzie się prawdopodobnie utrzymywać na podobnym poziomie.

3. Niepełnosprawność

Z powyższej tabeli wynika, że kolejną podstawą ubiegania się o pomoc jest długotrwała lub ciężka choroba. Wraz z przewlekłą chorobą pojawiają się inne problemy takie jak bezrobocie, ubóstwo. Choroba wiąże się również ze wzrostem kosztów utrzymania poprzez zwiększenie wydatków na leki oraz ograniczonymi możliwościami zarobkowymi. Przewiduje się, że niepełnosprawność i długotrwała choroba będą stanowić jeden z głównych powodów korzystania z pomocy społecznej.

4. Bezradność

Innym dość znaczącym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność dotyczy w szczególności rodzin żyjących w ubóstwie. Jest następstwem takich problemów jak: deficyty w zakresie wykształcenia, zaniedbania wychowawcze, brak środków finansowych czy ich ograniczona wielkość nie pozwalająca na zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych, nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, kryzysy małżeńskie, bezrobocie. Niewystarczający poziom wsparcia rodziny na poziomie centralnym powoduje, że rodzinie coraz trudniej wypełniać prawidłowo swoje role.

5. Alkoholizm i narkomania

Alkoholizm jest to zjawisko bardzo destruktywnie wpływające zarówno na samego nadużywającego, jak również na wszystkie osoby bliskie. Dysfunkcja ta wpływa bezpośrednio na zaburzenia funkcji rodziny. Wzorce takich zachowań często powielają dzieci. Skala tego zjawiska utrzymuje się na podobnym poziomie. Działania profilaktyczne prowadzone od kilku lat powodują, że zmienia się kultura picia alkoholu. W latach kolejnych będą podejmowane działania polegające przede wszystkim na profilaktyce oraz pracy z rodzinami, gdzie problem uzależnienia od alkoholu wpływa destrukcyjnie.

Zjawisko narkomanii jest zjawiskiem, które aktualnie nie osiąga żadnych wskaźników.

6. Bezdомność

W zdecydowanej większości przyczyną bezdomności jest nadużywanie alkoholu oraz konflikty rodzinne. Na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować niewielki wzrost liczby osób objętych tą formą pomocy. W kolejnych latach problem ten nie powinien wykazywać tendencji wzrostowej.

V. STRATEGIA PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W CELU ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Analiza SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT - metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza.

Gmina Gostynin ma ograniczony wpływ na kształtowanie się procesów społeczno – prawnych będących w jej otoczeniu. Może jednak w sposób aktywny wykorzystywać szanse oraz unikać zagrożeń płynących z otoczenia.

Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. Wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths),
2. Wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses),
3. Zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities),
4. Zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

Zebranie materiału informacyjnego i przeprowadzenie szeregu konsultacji pozwoliło na sporządzenie diagnozy problemów społecznych w gminie Gostynin i opracowania analizy SWOT. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Bogactwo natury, tradycji, historii, - Potencjał demograficzny- znaczna liczba osób w wieku produkcyjnym, - Istniejąca strategia rozwoju gminy, - Dobrze rozwinięta infrastruktura instytucji pomocy społecznej, - Obiekty do wykorzystania tj. szkoły, remizy, - Chęć wprowadzenia zmian w życiu społecznym, 	<ul style="list-style-type: none"> - Ograniczone zasoby rzeczowe i finansowe, które mogą być wykorzystane na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, - Wzrastająca liczba ludzi ubogich, - Migracja młodych ludzi do miast, -Wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw, - Brak liderów, - Brak ośrodków kulturalnych, -Brak aktywności wśród mieszkańców, niski poziom integracji, - Brak ofert spędzania wolnego czasu, - Patologie rodzinne, alkoholizm, - Brak promocji terenu, -Brak rozwiniętego systemu obsługi okołobiznesowej dla małej i średniej przedsiębiorczości zarówno lokalnej jak i inwestorów zewnętrznych - Brak odwagi do zmian, - Wykluczenie osób starszych, -Konfliktowość (antagonizmy) między miejscowościami, młodzieżą,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -Edukacja społeczeństwa w kierunku kształtowania pozytywnych postaw w zakresie zdrowego stylu życia, -Silny i w miarę swoich kompetencji sprawnie działający samorząd, -Wyłonienia liderów, - Propagowanie profesjonalnych programów profilaktycznych, - Decentralizacja finansów publicznych, co może powodować skierowanie większych środków finansowych na realizację 	<ul style="list-style-type: none"> - Długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej - Obawy przed niewykorzystaniem środków finansowych, - Zniechęcenie liderów, - Wzrastający poziom alkoholizmu, - Stereotypy w wizerunku pomocy społecznej, - Starzenie się społeczeństwa - Niestabilność prawa, brak jasnych uregulowań w zakresie rozdziału zadań i środków państwo-gminy.

Niewątpliwie mocną stroną gminy jest silny samorząd mogący sprawnie decydować o kierunku prowadzonej przez gminę polityki społecznej. Elementem wspomagającym i dającym dodatkowe szanse i możliwości w tej materii, jest decentralizacja finansów publicznych. Dzięki temu zabiegowi środki pieniężne mogą dotrzeć sprawniej oraz trafniej do ośrodków i instytucji

realizujących politykę społeczną.

Niestety gmina ma również wiele słabych stron. Jedną z nich to brak rozwiniętego systemu obsługi okołobiznesowej dla małej i średniej przedsiębiorczości zarówno lokalnej jak i inwestorów zewnętrznych. Jest to bardzo istotne, ale i złożone zagadnienie. Stwarzając bowiem warunki do rozwoju przedsiębiorczości gmina przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, ale także sama czerpie pewne korzyści, np. z podatków lokalnych, które w części może wykorzystać na prowadzoną przez gminę politykę społeczną. Dodatkowe miejsca pracy to również w pewnym stopniu zapobieganie patologiom takim jak alkoholizm czy ubóstwo.

2. Główne problemy społeczne

W trakcie dyskusji podczas warsztatów nad opracowaniem Strategii uczestnicy dokonali identyfikacji problemów społecznych. Wskazano między innymi:

- zubożenie społeczeństwa,
- brak ofert zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży (dzieci się nudzą),
- brak wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych,
- spadek liczby ludności spowodowany migracją w poszukiwaniu pracy,
- brak liderów,
- niska aktywność mieszkańców gminy (narzekanie, postawa roszczeniowa, pozostawanie w domach),
- alkoholizm i inne patologie społeczne,
- bezrobocie,
- niski poziom integracji społecznej, bierność, nieuczestniczenie w życiu społecznym, brak odwagi do zmian,

Dokonano hierarchizacji problemów społecznych uznanych za dominujące:

- bezrobocie i jego skutki oraz redukcja ubóstwa,
- brak zajęcia się osobami starszymi, długotrwale chorym i niepełnosprawnymi,
- alkoholizm i inne patologie społeczne,
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- brak liderów, niska aktywność mieszkańców,

3. Kierunki rozwoju gminy

3.1. Wizja

Wizja jest wyobrażeniem gminy w przyszłości. Została wypracowana w czasie dyskusji podczas warsztatów nad opracowaniem Strategii na podstawie oczekiwań mieszkańców.

Gmina Gostynin – atrakcyjna turystycznie z pełną infrastrukturą techniczną, przyjazna dla środowiska i mieszkańców. Mieszkańcy są aktywni, zintegrowani, wspólnie realizujący najważniejsze zadania publiczne. Edukacja szkolna na wysokim poziomie. Dzieci korzystają z publicznych przedszkoli, a młodzież z zajęć pozalekcyjnych. Aktywna młodzież – sama sobie organizująca czas wolny i rozwijająca swoje zdolności przez współpracę w gminie jak w sąsiedztwie. Prężnie działające Gminne Centrum Kultury i Tradycji Wsi Gminy Gostynin w Białem, oferujące cykliczne imprezy kulturalne w pełni zaspokajające potrzeby mieszkańców. Mieszkańcy korzystają z profesjonalnej opieki medycznej.

3.2. Podstawowe cele strategiczne i kierunki działań

Cel główny strategiczny Nr1:

Ograniczenie bezrobocia oraz łagodzenie jego negatywnych skutków społecznych poprzez współpracę pomiędzy instytucjami oraz doraźną pomoc.

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych oraz podwyższenie poziomu życia mieszkańców poprzez :
 - organizowanie robót publicznych,
 - organizowanie prac społecznie – użytecznych,
 - organizowanie prac interwencyjnych,
 - udzielanie doraźnej pomocy.
2. Przeciwdziałanie oraz eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia również uzależnieniu bezrobotnych świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.

Kierunki działania:

1. Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy.
Stworzenie przyjaznych warunków do powstawania nowych miejsc pracy w gminie poprzez wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, w tym w szczególności:
 - formalne i organizacyjne przygotowanie przez gminę terenów dla pozarolniczej działalności gospodarczej, uzbrojonych w infrastrukturę jako oferty

dla inwestorów, w tym inwestorów pozamiejscowych,

- opracowanie i wdrażanie systemu dogodnych ulg podatkowych z tytułu podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej i tworzenia nowych miejsc pracy;
2. Zbudowanie systemu oparcia społecznego dla osób i rodzin ubogich w gminie. Tworzenie wsparcia socjalnego, prawnego i psychologicznego (Punkt konsultacyjny, grupy samopomocowe).
 3. Nauczanie umiejętnego wykorzystania własnych zasobów (praca socjalna, doradztwo zawodowe, podejmowanie własnej działalności gospodarczej).
 4. Zbudowanie prawidłowej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemem bezrobocia (organizacja szkoleń, kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe).
 5. Zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, staży, przygotowania zawodowego itp.).
 6. Działalność informacyjna dla bezrobotnych o możliwościach pomocowych, a dla organizacji pozarządowych o aktualnych projektach w kierunku przeciwdziałania bezrobociu.
 7. Prowadzenie przez pracowników socjalnych szeroko rozumianej pracy socjalnej.
 8. Pozyskiwanie Funduszy Unijnych.

Pozostające w dyspozycji GOPS środki finansowe na pomoc materialną stanowiąc będą ważny instrument, służący kształtowaniu pożądaných postaw i zachowań bezrobotnych podopiecznych. W pierwszej kolejności środki te będą wydatkowane na ochronę dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców tj. dożywianie, wyprawka do szkoły.

Działania z zakresu pracy socjalnej to mobilizowanie podopiecznych do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielnienia się.

Celem prowadzenia intensywnej pracy socjalnej jest kształtowanie u bezrobotnego odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości.

Szczególnie ważne jest nauczanie prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi oraz planowania najbliższej przyszłości własnej rodziny. Bezrobocie wywołuje także wiele napięć w sferze życia psychicznego jednostki. Celowym działaniem będzie dążenie do utworzenia grup samopomocowych.

TABELA NR 3

Cele działania	Czas realizacji	Źródła finansowania	Podmiot koordynujący	Wskaźniki
I. Realizacja zadań ustawowych przypisanych samorządowi	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze UE	Powiatowy Urząd Pracy Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób korzystających z usług szkoleniowych i kursów.
II. Diagnozowanie problemu	Corocznie	Budżet Gminy	Powiatowy Urząd Pracy Urząd Gminy	Liczba osób objętych wsparciem.
III. Zorganizowanie systemu działań wspierających osoby bezrobotne	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy	Liczba podjętych działalności gospodarczych.

Cel główny strategiczny Nr 2:

Wyrównywanie szans osób starszych, długotrwale chorych oraz niepełnosprawnych poprzez integrację w środowisku lokalnym oraz likwidowanie wszelkich barier psychologicznych, społecznych i fizycznych dyskryminujących te osoby.

Cele szczegółowe:

1. Aktywizacja osób starszych do większego uczestnictwa w życiu gminy.
2. Zwiększenie samodzielności osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych poprzez zapewnienie lepszej opieki i warunków do samodzielnego życia.
3. Zwiększenie wiedzy w zakresie problematyki niepełnosprawności i długotrwałej choroby wśród osób bezpośrednio dotkniętych problemem i ich otoczenia (rodzin, sąsiadów).
4. Zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych poprzez
 - organizowanie prelekcji w szkołach w różnych grupach społecznych,
 - nauczanie integracyjne,
 - prowadzenie dobrze przemyślanej promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem odrębności osób niepełnosprawnych (edukacja, spotkania integracyjne).

- włączenie do pracy zawodowej,
- podwyższanie umiejętności i kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych – udział w szkoleniach, kursach zawodowych i specjalistycznych,
- edukacja rodzin w grupach samopomocowych,
- wspieranie emocjonalne, psychologiczne i społeczne,
- rozwinięcie edukacji dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (począwszy od przedszkola) – w grupie rówieśniczej, integracyjnej.

Kierunki działania:

1. Tworzenie Klubów Seniora, grup samopomocowych.
2. Podejmowanie inicjatyw mających na celu międzypokoleniową wymianę doświadczeń.
3. Podtrzymanie tradycji lokalnych poprzez organizację wspólnych spotkań okolicznościowych.
4. Rozwój wolontariatu na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej oraz pomoc w dostępie do rehabilitacji i zaopatrzeniu w sprzęt rehabilitacyjny.
6. Realizowanie programów w oparciu o środki Unii Europejskiej.

TABELA NR 4

Cele działania	Czas realizacji	Źródła finansowania	Podmiot koordynujący	Wskaźniki
I. Podejmowanie działań na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze UE	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Szkoły Parafie Gminna Biblioteka Publiczna Organizacje pozarządowe	Liczba osób uczestniczących w projekcie Liczba osób objętych wsparciem Liczba osób wymagających wsparcia.
II. Diagnozowanie problemu	Corocznie	Budżet Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Szkoły Parafie,	

III. Zorganizowanie systemu działań wspierających osoby chore i niepełnosprawne (tj. m.in. ułatwienie kontaktu z lekarzem, pomoc w załatwianiu codziennych spraw, likwidacja barier architektonicznych, podnoszenie ich kwalifikacji, rozwój wolontariatu, udział w imprezach lokalnych)	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet GOPS Budżet zewnętrzny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe Zakłady Opieki Leczniczej	Liczba inicjatyw Liczba osób objętych wsparciem Liczba przystosowanych obiektów dla potrzeb niepełnosprawnych
---	--------------	--	--	---

Cel główny strategiczny Nr 3:

Zahamowanie zjawiska alkoholizmu i przemocy oraz pomoc osobom i rodzinom dotkniętym tymi problemami

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie liczby osób nadużywających alkoholu lub ograniczenie ilości jego spożycia.
2. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację imprez rekreacyjno-sportowych.
3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub poszkodowanych.
4. Zwiększenie wiedzy i wrażliwości wśród dzieci i młodzieży w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu poprzez działania edukacyjne i informacyjne
5. Zwiększenie wiedzy w zakresie problematyki przemocy w rodzinie poprzez współpracę ze szkołami, organizowanie konferencji, narad, kampanii.
6. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:
 - skuteczne i kompleksowe działanie wszystkich służb, organizacji i instytucji zajmujących się tym problemem (policja, prokuratura, ośrodek pomocy społecznej, szkoły).
7. Stworzenie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego

(świetlice środowiskowe, zajęcia sportowe, itp.)

Kierunki działania:

1. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informatycznej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działanie na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
4. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy (pomoc materialna, prawna, zapewnienie opieki lekarskiej), podjęcie działań wobec sprawców przemocy tj. skierowanie na leczenie, pomoc psychologiczna.
5. Organizacja warsztatów zajęciowych dla osób uzależnionych, porady prawne i psychologiczne dla rodzin.
6. Prowadzenie działań profilaktycznych szczególnie wśród dzieci i młodzieży poprzez:
 - organizowanie konferencji, spektakli profilaktycznych i innych spotkań poświęconych problematyce przemocy w rodzinie.
7. Rozwój świetlic środowiskowych.

TABELA NR 5

Cele działania	Czas realizacji	Źródła finansowania	Podmiot koordynujący	Wskaźniki
I. Organizowanie kampanii przeciw uzależnieniom i przemocy, szkolenie kadry w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, organizacja imprez promujących zdrowy styl życia	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet zewnętrzny	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Gminy Szkoły Parafie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Policja	Liczba kampanii Liczba osób korzystających z usług szkoleniowych i kursów
II. Diagnozowanie problemu	Corocznie	Budżet Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej GKRPA Policja Urząd Gminy Rady Sołeckie	Liczba osób wymagających wsparcia Liczba rodzin wymagających wsparcia
III. Zorganizowanie systemu działań wspierających osoby uzależnione lub dotknięte problemem przemocy oraz ich rodziny (m.in. warsztaty terapii zajęciowej, świetlice środowiskowe)	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej GKRPA Szkoły Parafie Urząd Gminy	Liczba podjętych działalności gospodarczych.

Cel główny strategiczny Nr 4:

Pomoc rodzinom wychowującym dzieci poprzez budowanie wsparcia społecznego

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie poziomu życia poprzez pomoc finansową lub rzeczową dla rodzin wielodzietnych.
2. Promocja wartości rodzinnych i integracji międzypokoleniowej.
3. Podniesienie kompetencji i umiejętności wychowawczych rodzin.
4. Prowadzenie zdrowego stylu życia poprzez udział w piknikach rodzinnych, spartakiadach, imprezach kulturalno-sportowych.
5. Podniesienie poziomu wykształcenia dzieci i młodzieży .
6. Zwiększenie zaangażowania młodzieży w działania gminy

Kierunki działania:

1. Udzielenie pomocy materialnej rodzinom wielodzietnym i o niskich dochodach (zasiłki, dożywianie dzieci, wyprawka szkolna, stypendia szkolne).
2. Praca socjalna w rodzinach wychowujących dzieci.
3. Promowanie modelu rodziny, a szczególnie rodzin wielodzietnych podczas spotkań okolicznościowych w szkołach, przedszkolach i innych instytucjach np. Dzień Matki, Dzień Dziecka, Święto Rodziny itp.
4. Inspirowanie, tworzenie grup samopomocowych rodzin wielodzietnych.
5. Organizowanie konkursów, kursów, szkoleń np. z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywania problemów wychowawczych, promocji zdrowego stylu życia itp
6. Stworzenie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego m.in. podczas ferii, wakacji, weekendów np. organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych, warsztatów językowych, kół zainteresowań, wycieczek, rajdów rowerowych, kolonii itp.
7. Stworzenie świetlic środowiskowych, w których rodziny będą mogły aktywnie spędzać czas wolny.

TABELA NR 6

Cele działania	Czas realizacji	Źródła finansowania	Podmiot koordynujący	Wskaźniki
I. Realizacja zadań na rzecz dzieci i młodzieży, rodzin	Praca ciągła	Budżet Gminy Fundusze zewnętrzne Organizacje pozarządowe, Szkoły Parafie	Szkoły Stowarzyszenia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Parafie Urząd Gminy	Liczba materiałów promocyjno-edukacyjnych Liczba grup pomocowych Liczba zorganizowanych imprez Liczba uczestników
II. Diagnozowanie problemu	Corocznie	Budżet Gminy Budżet GOPS Organizacje pozarządowe Parafie	Szkoły Stowarzyszenia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Parafie Urząd Gminy	Liczba osób objętych wsparciem

Cel główny strategiczny Nr 5:

Aktywizacja społeczności lokalnej

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości i poziomu wykształcenia mieszkańców.
2. Zwiększenie aktywności mieszkańców gminy.
3. Zwiększenie integracji społecznej.
4. Rozwój wolontariatu.
5. Rozwój przedsiębiorczości.

Kierunki działania:

1. Tworzenie świetlic, klubów, kół zainteresowań oraz zajęć pozaszkolnych.
2. Wsparcie inicjatyw lokalnych i organizacji pozarządowych (współorganizowanie, współfinansowanie imprez lokalnych, konkursów).
3. Organizacja wyjazdów studyjnych i konferencji umożliwiających wymianę doświadczeń.
4. Wsparcie tworzenia i funkcjonowania organizacji społecznych poprzez doradztwo i pomoc prawną.
5. Realizatorami tych działań będą: Urząd Gminy, GOPS, Szkoły, Parafie, Przedsiębiorcy, Biblioteka, Organizacje pozarządowe, Mieszkańcy.

VI. MONITORING STRATEGII

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2025 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Gminy kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga aktualizacji. Zakłada się jej aktualizację nie rzadziej niż raz na 3 lata. Aktualizacja ta zostanie przeprowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie z udziałem członków grup roboczych, którzy uczestniczyli w jej tworzeniu. Grupa ta może być poszerzona o nowe osoby wg uznania Kierownika GOPS.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada GOPS. Terminy dokonywania pomiarów stopnia realizacji działań określa Wójt Gminy. Monitoring wybranych bądź wszystkich działań, powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań do strategii oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii.

Obliczenia i dane określone miernikami celów operacyjnych przygotowuje i przedstawia Radzie Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej.

TABELA NR 7. Tabela do prezentacji realizacji poszczególnych działań strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Gostynin.

Cele operacyjne	Działania	Mierniki / Wskaźniki	Rok				Źródło informacji
			2009				

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie wymagają odpowiednich źródeł finansowania:

1. Środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
3. Środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych. Pozyskiwaniem tych środków powinny się zająć podmioty funkcjonujące na terenie gminy, w tym między innymi: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie, Szkoły, organizacje pozarządowe itp.
4. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) oraz Regionalny Program Operacyjny .
5. Środki pochodzące z Powiatowego Urzędu Pracy.
6. Środki finansowe z Banku Światowego.
7. Fundusze inwestorów prywatnych.

VIII. UWAGI I WNIOSKI KOŃCOWE

Wprawdzie strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe - w niektórych sytuacjach wręcz konieczne, to jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków strategii. Najczęściej, ze względu na zmieniające się uwarunkowania zarówno wewnątrz gminy, jak i w jej otoczeniu, modyfikacjom poddajemy zapisy w części operacyjnej strategii. Jednak najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu strategii, powtarzanym w cyklach pięcioletnich.

Weryfikacja ta w uspołecznionym procesie, z wykorzystaniem ankiet oraz szerokim udziałem mieszkańców służyć będzie ocenie realizacji oraz uaktualnieniu zapisów strategii,

zwłaszcza jej nie zrealizowanej części. W czasie weryfikacji mogą powstawać zupełnie nowe cele szczegółowe i projekty dotyczące tych aspektów życia w gminie, których w dniu dzisiejszym uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć.

Pamiętać jednak należy o konsekwentnym dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców zawartych w wizji, celu nadrzędnym oraz w celach strategicznych, te bowiem elementy strategii zmianom i modyfikacjom nie powinny być poddawane.